

Nr.: GAT-045
Útgáfa: 07
Dags.: 08.04.2010
Höfundur: GLÁ
Samþykkt: HJS
Síða 1 af 2

Verkmenntaskólinn á Akureyri

EFN303
Kennsluáætlun 2011-VORÖNN

Kennari	Benedikt Barðason og Garðar Lárusson	Sk.st.	BEN & GLÁ

Vika	Helstu atriði	Verkefni
1. lota 1.-5. vika	Efnafræði Kjarnans (Nuclear Chemistry). Geislun, geislavirkni, isotopar og transmutation. Alfa, beta og gamma geislun, helmingunartími, aldursgreining með C-14. Kjarnahvörf, kjarnasundrun og kjarnasamruni. Mælingar og áhrif geislavirkni á líkamann. Mælieiningar. Sameindir: lögur, svigrúm og skautun. Tengi milli sameinda, vökvær og föst efni.	Skrifleg æfing 20% úr 1. lotu
2. lota 5.- 8. vika	Þekkja og geta notað hugtökin: leysnimargfeldi, Ksp, felling og sagt til um hvort verði felling þegar tveimur lausnum er blandað saman. Reiknað mólstyrk jóna eftir fellingu.	Skrifleg æfing 20% úr 2. lotu Tilraunir lotur 2 og 4 (10%): I) Fellingartilraun, II) Tilraun: Salt í sjó
3. lota 8.-12. Vika	Sýrur og basar. Fjallað um sýrur og basa í framhald af EFN203N. Rammar og daufar sýrur og basar, sýrufasti og pH, jafnvægi, fjölróteindasýrur, sölt, dúalausnir (bufferar), titrunarferlar, titranir, indikatorar.	Skrifleg æfing 20% úr 3. lotu Verkl. æfingar titrun ofl. ásamt skýrslu 10%
4. lota 12.- 17. vika	Oxun og afoxun. Þekkja og geta notað hugtökin: oxun, afoxun, heildarhvörf, hálfhvörf, galvaníhlaða, hlaðskema, íspenna, rafhlöður, staðalspenna, oxunar og afoxunar jafnvægisefnahvörf, oxunar/afoxunarsefnahvörf, oxunartölur, oxunar-afoxunarjöfnur, spennuröð málma, vetrnislosandi málmar.	Skrifleg æfing 20% úr 4. lotu . Tilraunir: III) Vetrnisl. Málmars IV) Galvanihlöður V) Styrkur C-vítamín

Áfangalýsing: Efnafræði Kjarnans (Nuclear Chemistry). Geislun, geislavirkni og isotopar. Helmingunartími, aldursgreining með C-14. Kjarnahvörf, kjarnasundrun og kjarnasamruni. Mælingar á geislavirkni og áhrif geislavirkni á líkamann. Sameindir: lögur, svigrúm og skautun. Tengi milli sameinda, vökvær og föst efni. Rammar og daufar sýrur og basar, sýrufasti og pH, jafnvægi, fjölróteindasýrur, sölt, dúalausnir (bufferar), titrunarferlar, titranir, indikatorar. Leysnijafnvægi og fellningar. Þekkja og geta notað hugtökin: oxun, afoxun, heildarhvörf, hálfhvörf, galvaníhlaða, hlaðskema, íspenna, rafhlöður, staðalspenna, oxunar og afoxunar jafnvægisefnahvörf, oxunartölur, oxunar-afoxunarjöfnur, spennuröð málma, vetrnislosandi málmar . Verklegar æfingar.

Nr.: GAT-045
Útgáfa: 07
Dags.: 08.04.2010
Höfundur: GLÁ
Samþykkt: HJS
Síða 2 af 2

Verkmenntaskólinn á Akureyri

**EFN303
Kennsluáætlun 2011-VORÖNN**

Tegund	Námsgögn
Bækur	Ljósrit á skrifstofu VMA: Efnafræði 303. 1. útg. 2011
Verklegar æfingar	Títrun og titrunarferlar, mælingar á pH í ýmsum lausnum, bufferar. Leysnimargfeldi, efnagreining, rafhlöður, vetrnislosandi málmar, magn C-vítamíns í safa ákvarðað.
Moodle	Ítarefni: t.d. Verkefni, töflur, lotukerfi, formúlblöð, glærusýningar og lausnir

Annað	Lýsing
Fyrirkomulaq kennslu:	
Fyrirlestrar, dæmatímar og tilraunir. Taka þarf þátt í öllum skriflegum æfingum.	

Námsmat	Lýsing	Vægi
Skriflegar æfingar	Tvær 20% æfingar - BEN	40%
Verklegar æfingar	Verklegar æfingar – titranir/mælingar & skýrsla. - BEN	10%
Skriflegar æfingar	Tvær 20 % æfingar - GLÁ	40%
Verklegar æfingar	5 verklegar æfingar – titranir og mælingar. - GLÁ	10%

Markmið: að kynna nemendum geislavirkni, kjarnhvörf og hagnýtingu þeirra s.s. aldursgreiningar. Útreikningar byggðir á helmingunartínum. Mælingar á geislavirkni og áhrif geislavirkni á líkamann. Geti lýst lögun sameinda, skautun og áhrif skautunar á tengi milli sameinda á föstu og fljótandi formi. Geti útskýrt muninn á daufum sýrum og römmum, reiknað pH úr frá sýrufasta í súrum, basiskum og bufferlausnum. Geti framkvæmt sýru/basatítrun, teiknað og túlkað titrunarferla. Þekkja leysnijafnvægi og fellingar. Geta reiknið fellingar út frá K_{sp} . Þekkja og geta notað hugtökin: oxun, afoxun, heildarhvörf, hálfhvörf, galvaníhlæða, hlaðskema, íspenna, rafhlöður, staðalspenna, oxunar og afoxunar jafnvægisefnahvörf, oxunartölur, oxunar-afoxunarjöfnur, spennuröð málma, vetrnislosandi málmar.

Dagsetning:

Undirritun kennara

Undirritun brautarstj., fagstj eða staðengils